GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek — Nro. 61. — 28. Maja 1827.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— *Ze Lwowa.* —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący

O k ó l n i k.

Że od zaprzęgów przy osobnych czyli separowanych powozach c. k. Instytutu poczt powozowych, począwszy od 1. Maia 1827, myto drogowe i mostowe opłacane być ma.

Podług przepisów istniejących, zaprzęgi przy c. k. powozach pocztowych, wolne są od opłaty myta drogowego i mostowego, a zatem i zaprowadzone od c. k. Instytutu poczt powozowych iazdy powozem śpiesznym, czyli tak zwanym skorowozem, przydanemi kolaskami, brykami ładownemi i przydanemi wozami, tudzież osobnemi tak zwanemi separowanemi powozami, od opłaty takowego myta dotąd były wolne.

Zważywszy jednak c. k. Kamera nadworna, że podróżni w teraźniejszym czasie zamiast extrapoczty, daleko więcey używają osobnych, tak zwanych separowanych powozów, i że podróżni jadący extrapocztą, do opłaty myt pomienionych obowiązanymi są, postanowiła:

1) Zaprzęgi przy powozach separowanych c. k. Instytutu poczt powozowych podlegają opłacie drogowego i mostowego, począwszy od 1. Maja 1827.

2) Takowe iednak myta dla uniknienia zatrzymywania się przy każdéj pojedynczéj rogatce, nie mają być płacone na tychże rogatkach, ale należytość przypadająca zapisana być ma dokładnie przez Dyrekcyją c. k. poczty powozowey, któréj obowiązkiem będzie, po upłynieniu każdego ćwierćrocza wojskowego, ilość na każdy kraj wypadłą wykazać, i takową do c. k. Administracyi celnéj odesłać, dla podzielenia takowéj między stacyje myta drogowego i mostowego, do których takowy pobór należy.

Któreto rozporządzenie w skutek Dekretu wysokiéj Kamery nadwornéj z d. 30. Marca 1827 do liczby 11328. do powszechnéj wiadomości podaje się.

Kilka Dam tutejszego towarzystwa dobroczynności, podobnie jak roku zeszłego, trudniło się w wielkim tygodniu zebraniem składki na korzyść cierpiącéj ludzkości, i tym sposobem zebrano znaczne summy dla instytutu Lwowskiego siόstr miłosierdzia, utrzymującego sieroty i pielęgnującego chorych, i dla ogólnego szpitala ubogich. Na korzyść ostatniego wniosła JW. z Ruckich Bobowska, małżonka c. k. Radcy Gubernijalnego, 592 ZR. 3 kr. W. W.; zaś W. Józefa z Uruskich Uruska i JJPPanny Melanija Uruska i Melanija Chołoniewska, łącznie poświęciły dla instytutu siόstr miłosierdzia summę 485 ZR. 6 kr. K. M.

Chociaż te szlachetne Damy w przekonaniu swojém znajdują najpiękniejszą nagrodę za swoje ku dobru ludzkości staranie, wszelako tę przez Rząd z żywą wdzięcznością przyjętą czynność, która znany dobroczynny sposób myślenia mieszkańców naszéj stolicy z tak pomyślnym skutkiem zniewoliła, poczytujemy za powinność do publicznéj podać wiadomości.

— *Z Węgier.* —

Gazety Preszburskie z dnia 8. Maja donoszą:

Projekta do praw (*articuli diaetales*), nad którémi dotąd Deputacyja Państwa pracowała, rozpoznawane były w d. 3. i 4. t. m. na posiedzeniu cyrkularném, lecz rezultat tych narad oddany został Dyktaturze. W ostatnim z tych dwóch dni z południa o godzinie 1. nastąpiło 221szé (mieszane) posiedzenie Sejmu, po którém obadwa przedstawienia, *a*) o mającéj być założonéj Węgierskiéj Akademii umiejętności, i *b*) o dodatkowych uciążliwościach, po przeczytaniu i podpisaniu onych, zostały N. Panu przesłane.

W d. 5. na 222giém posiedzeniu, wniesiono nasamprzód w Izbie Stanów rzeczone projekta do prawa. Projekt w téj mierze cyrkularny potwierdzono, do Izby Magnatów przesłano, która go natychmiast wzięła pod rozwagę. (*G. W.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północnéj.

Kongres Zjednoczonych Stanów skończył swoje posiedzenia, bez wyrzeczenia o bilu, który nie dawno wnoszono, względem użycia środków odwetu przeciw postanowieniu tajnéj Rady Angielskiego Gabinetu, mocą którego Amerykanie wyłączeni zostali od handlu z Angielskiemi

)(

osadami. Tak tedy zostawiono Prezydentowi do woli, użyć w téj mierze środków, jakie za najstosowniejsze uzna. Ten wydał z tego powodu odezwę następującą:

»Z uwagi, że szóstym rozdziałem aktu kongresu do urządzenia handlu między Zjednoczonymi Stanami a pewnemi portami Angielskich osad, w d. 1. Marca 1823 potwierdzonego, postanowiono, że ten akt, jeżliby nie został ze strony Kongresu cofniony, odmieniony lub przeistoczony, dopóty w mocy swojej zostawać powinien, dopókiby rzeczone porty osad Angielskich okrętom Zjednoczonych Stanów, stosownie do aktu Parlamentu Angielskiego z d. 24 Czerwca 1822 (III. Jerzy IV. 44.) otworzone były; w razie zaś, gdyby kiedyś na mocy rzeczonego aktu parlamentowego dozwolony handel między Zjednoczonemi Stanami ze wszystkiemi lub niektóremi wspomnionemi portami osad Angielskich, mocą wyroku tajnéj Rady lub aktu parlamentowego był zakazany, zatém od dnia wydania wspomnionego wyroku Rady tajnéj lub aktu parlamentowego, lub od czasu, w którym takowy ma być obowiązujący, po uprzedniéj odezwie Prezydenta Zjednoczonych Stanów, wszystkie i każde przepisy tego aktu, jak dalece ściągają się do handlu między Zjednoczonemi Stanami i rzeczonemi portami osad Angielskich na okrętach Angielskich, nie będą dłużéj na korzyść tychże istniały, i wszystkie i każde przepisy aktu żeglugi z d. 18. Kwietnia 1818 i aktu uzupełniającego z dnia 15. Marca 1820, znowu za istniejące uważane być i moc swoję mieć powinny; i z uwagi, że mocą aktu parlamentowego Angielskiego z dnia 5. Lipca 1823 »akt dla cofnienia kilku ustaw celnych« zwanego, wspomniony akt Parlamentu z dnia 24. Czerwca 1822 zniesiony, i na mocy innego z dnia 5. Lipca 1825, w szóstym roku panowania Jerzego IV., wydanego aktu parlamentowego Angielskiego »ku urządzeniu handlu zagranicznych Angielskich posiadłości« i na mocy wyroku tajnéj Rady J. K. M. z d. 27. Czerwca 1826, dozwolony w rzeczonym akcie parlamentowym z d. 24. Czerwca 1822 handel między Zjednoczonemi Stanami a większą częścią rzeczonych portów Angielskich osad, od dnia 1. Grudnia r. z. został zakazany, a zatém zaszły okoliczności, śród których Prezydent Zjednoczonych Stanów, na mocy szóstego rozdziału aktu Kongresu z dnia 1. Marca 1823 do wydania odezwy w wspomnionym tamże celu jest upoważniony: Oświadczam więc i ogłaszam niniejszém ja John Quincy Adams, Prezydent Zjednoczonych Stanów Ameryki, że handel dozwolony aktem Parlamentu z d. 12. Czerwca 1812 między Zjednoczonemi Stanami a portami osad Angielskich, które są wyliczone w rzeczonym akcie Kongresu z d. 1. Marca 1823, począwszy od 2. Grudnia 1826, na mocy obudwóch rzeczonych aktów parlamentowych z dnia 5. Lipca 1825 i rzeczonego wyroku Rady tajnéj Angielskiéj z dnia 27. Lipca 1826 jest zakazany.

Działo się w Washingtonie dnia 17. Marca w roku Pańskim 1827, a niepodległości Zjednoczonych Stanów 51.

John Quincy Adams.

Na rozkaz Prezydenta: H. Clay, Sekretarz Stanu.

W skutek téj odezwy Sekretarz Stanu do Wydziału skarbowego, Richard Rusch, wydał okólnik do wszystkich urzędów celnych, z poleceniem, aby wszelkie okręty Angielskie, które przybyły z portów osad Angielskich, w akcie z dnia 1. Marca 1823 wymienionych i obecnie znajdujących się w portach krajów Zjednoczonych; jak niemniéj i te, które nadpłyną w czasie od dnia ogłoszenia odezwy Prezydenta do dnia odebrania jéj w każdym urzędzie celnym, bez zwłoki z tychże portów oddaliły się. Co do okrętów Angielskich, któreby późniéj aż do dnia 1. Lipca, z powodu niewiadomości o tém postanowieniu, z wyżéj przytoczonych osad do portów Amerykańskich wpłynęły, tym udzielona być ma jak najprędzéj wiadomość w téj mierze, tak, aby dłużéj nad 24 godzin w porcie bawić nie mogły, i bez zamienienia swoich towarów oddaliły się. W razie przeciwnym, z całą surowością praw ma być z niemi postąpiono. — Okręty po dniu 1. Lipca przybywające, ulegają w zupełności przepisowi aktu powyższego. (*G. W.*)

Hiszpanija.

Gwiazda donosi z Madrytu z d. 26. Kwietnia: Król dał W. krzyż wojskowego orderu Ferdynanda Marszałkowi polnemu D. Francisco Lemaur, w nagrodę udziału, jaki tenże miał w obronie zamku San Juan d'Ulloa (w nowéj Hiszpanii), którego był Gubernatorem przed Brygardyjerem Koppinger. (*G. W.*)

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Współczłonkowie nowéj administracyi, mający głos w Gabinecie, zebrali się pierwszy raz w d. 6. Maja u P. Kanninga. Rada była zupełna, a tak więc znajdowali się: Lord Kanclerz, P. Kanning, Xiążę Portland, Hr. Harrowby, Wicehr. Palmerston, Wicehr. Goderich, Wicehr. Dudley i Ward, Lord Bexley, Sekretarz Stanu Bourne, P. Huskisson i P. Wynn. Ministrowie przybyli o godzinie 2; o 3 opuścił Lord Kanclerz Radę, i udał się do St. James pałacu, gdzie miał u Króla posłuchanie. Inni Ministrowie naradzali się aż do godziny 6.

Wszystkie Dzienniki Londyńskie zawierają artykuły o Ministeryjum P. Kaninga.

Zgromadzenie prawodawcze w Kanadzie niższéj odroczone zostało do d. 7. Marca, bez załatwienia sporów między drugą Izbą a rządem osad. Pierwsza opierała się zezwolić na pieniądze dla służby publicznéj.

Podług Gazety z Buffalo, z dnia 12go Kwietnia wybuchnąć miał bunt w wyższéj Kanadzie, wskutek prawa o cudzoziemcach (Alien law) któremu wielu mieszkanców uledz nie chciało. Po wielu miejscach wystawiono drzewa wolności, z banderą amerykańską, mianowicie zaszło to w Yorku kilka kroków od kapitolu. Stronnictwo rządowe natychmiast owe drzewo zwaliło, atoli przemogło je mnóstwo ludu, które przybyło z sąsiedztwa, i bandera republikańska znowu została wystawioną.

W d. 3. Maja krótko trwały posiedzenia Izb obudwuch, i tylko mniej ważne przedmioty były wnoszone. W Izbie wyższéj Lord Redesdale oświadczył także, że w d. 10. Maja uczyni swój już zapowiedziany wniosek względem przywozu zboża.

Na posiedzeniu Izby wyższéj w d. 2. Maja, po Margrabi Londonderym, zabrał głos Margrabia Lansdown. Uważał on, że powodu do najnowszych zdarzeń, względnie zmiany w Ministeryjum, szukać należy w zgodzeniu się teraźniejszego Ministeryjum i przeszłych do niego dotychczasowych Członków oppozycyi na niektóre ważne punkta zewnętrznej polityki, ale nie w koalicyi tych Członków oppozycyi z teraźniejszym Lordem Izby skarbowéj. Potrzeba tylko przypatrzyć się postępowaniu oppozycyi w ostatnich trzech latach, aby się przekonać, jak ta nakoniec przywiodła do skutku emancypacyją osad hiszpańsko-amerykanskich, jakoteż swobody handlowe na korzyść Anglii.

Żeby nie to, co zaszło w ostatnich czasach, rzekł dalej Margrabia Lansdown, przyszedłby był czas, w którym Anglija byłaby utraciła swoję niepodległość, a z tą i wszystkie inne dobra, za które już od wieków walczy. Jeźli zaś ón spojrzy na politykę, któréj Rząd w ostatnich latach tak wewnątrz, jak i zewnątrz trzymał się, tedy musi wziąć sobie za obowiązek wspierać nowe Ministeryjum z całych sił swoich, ponieważ przez środki tegoż Ministeryjum, jego (mowcy) najdroższe życzenia będą spełnione. Względnie emancypacyi Katolików, w czém mu nic w świecie nie przeszkodzi każdego czasu za takową stanowcze dać zdanie, zastrzega sobie zupełną wolność wybrania czasu do uczynienia w téj mierze wniosku. Nic go nie skłoni, namienić wszczesniej znowu Izbie o tém pytaniu, jeno śród okoliczności, które właściwe będą zapewnić onemuż szczęśliwy skutek, i spokojność kraju zabezpieczyć. Jeszcze ón nie wie, kiedy ten czas nadejdzie, lecz wtedy spodziewa się także, że sprawa Katolików jego usiłowaniem aż do owéj chwili przygotowaną zostanie.

Na tém samém posiedzeniu Izby wyższéj zabrał także głos Lord Ellenborough, Członek teraźniejszéj oppozycyi: Nie chciał ón zupełnie powstawać na zasady P. Kanninga, atoli nie dosyć rzekł stawia zaufania, iżby wierzyć można, że się mu powiedzie owe zasady uskuteczuić. Za przykład niechaj posłuży wojna między Francyją a Hiszpaniją z roku 1823 i jéj rezultaty. Poprzednik teraźniejszego Ministra, Lord Londonderry umiał zapobiedz, aby między temi dwoma Mocarstwami nie przyszło do zatargów. W polityce zagranicznéj są tylko dwie dzwignie: zaufanie i potęga. Czyliż jeszcze powątpiewać można, że P. Kanning nie utracił zaufania Mocarstw zagranicznych? Czyliż nie jest dość jawną rzeczą, że potrzeba było użyć siły, aby przywrócić równowagę Mocarstw. Stałe punkta Hiszpanii osadziły wojska Francuzkie, ztąd za rzecz stósowną osądzono, dla owéj równowagi wprowadzić do półwyspu silne wojsko Angielskie. I polityczne stosunki Anglii, względnie innych części świata zaręczają wprawdzie spokojniejszą postać, wszakże w istocie względnie przyszłego postępowania teraźniejszego Rządu nie wiele są zaspokajającemi.

Teraźniejsze Ministeryjum policzy sobie zapewne ku zaszczytowi środki należące do dawnego Ministerjium. Już przed kongresem w Akwisgranie wniesione było uznanie Państw nowo południowo-amerykanskich. Jakiéjbądź strony trzymać się będzie terazniejsze Ministerjium, w istocie mniej ma mocy i kredytu niżli poprzednicze. Konieczne wystąpienie Lorda Liwerpola, dobrowolne wystąpienie P. Peela, są to zdarzenia, których dosyć odżałować nie można. Wystąpienie, do którego zmuszony został Xiąże Wellington przez niezwyczajny ton listów P. Kanninga, sprawiło, że Anglija swoję całą przewagę, całę swoją godność u różnych Mocarstw Europejskich utraciła. On (Ellenborough) pozostanie zawsze sprawie Katolików wiernym, lecz nigdy nie będzie wspierał Ministeryjum teraźniejszego, ponieważ mu tego nie dozwala powinność i wierność ku Królowi. Z resztą, gdyby nawet nowy pierwszy Minister i emancypacyją Katolików chciał wspierać, tedy tego nie dokaże. (*G. W.*)

Francyja.

Słabość Króla tak była nieznaczna, że w d. 7. Maja znajdował się na zabawie wieczornéj u Delfinowéj. Jednakże w d. 9. słuchał Monarcha

Mszy w swoim pokoju i odprawił radę ministeryjalną.

Gwiazda mówi: »Król dał poznać swój zamiar zwiedzenia obozu pod St. Omer. Mówią nawet, że wyruszy tamże kilka brygad jazdy, aby na tym punkcie połączyć wszystkie gatunki broni, i Królowi Jegomości stawić widowisko wielkich obrotów.

Izba Parów wybrała w d. 8. Maja dwie Kommissyje do rozpoznania projektów do prawa dotyczących się interesów miejscowych i słuchała raportu Hrabiego Roy względem prawa leśnego.

Izba Deputowanych trudniła się dalszém rozpoznaniem budżetu na rok 1828.

Do bajek dziennych liczy Gwiazda zapowiedziane przez Dzienniki zniesienie szkoły dla artystów i rzemieślników w Chalonie.

P. Cesar de Verac mianowany został w miejscu zmarłego Margrabiego Boisgelin, pierwszym Podkomorzym i Mistrzem garderoby.

Podług Gwiazdy, Margrabia Chaves przybył do Bajonny. Taż sama Gazeta zaprzecza, że, jak niektóre pisma donosiły, Angielskie i Portugalskie wojska posunęły się ku granicy Hiszpańskiéj. (*G. W.*)

Włochy.

Król Jegomość Bawarski zjechał w d. 3. t. m. o godzinie 3ciéj wieczorem w najściślejszém *incognito* pod imieniem Hrabiego Augsburga do Rzymu, i wysiadł w domu gościnnym P. Serny na placu hiszpańskim. Kardynał Haffelin umocowany Minister przy Stolicy Świętéj, wyjechał na przeciwko Króla, aż na drogę *Via Flaminia*. Dnia następującego o godzinie 1 z południa udał się Monarcha na Watykan, dla okazania swojego uszanowania Ojcu Świętemu, od którego najuprzejmiéj został przyjęty. (*G. W.*)

Zjednoczone Niderlandy.

Podług rozkazu Rządowego mają być znowu natychmiast rozpoczęte roboty około kanału z Gandawy do Terensen, i jak najprędzej ukończone.

Rząd uchwalił dla wsparcia handlu, aby w Amszterdamie założony został wielki oddzielny skład Państwa.

Między Niderlandami a miastem Bremą zawarto konwencyją dla wzajemnego zniesienia prawa detrunkacyjnego.

Były Gubernator osad wschodnio-indyjskich Van der Kapellen, przybył do Hagi.

Trzy okręty Niderlandzkie z wojskiem, które wsiadło było na okręt Wassenaer, co się rozbił, wyszły pod żagle z Texel do Batawii. (*G. W.*)

Niemcy.

Xiężna Karolina Sasko-Gotajsko Altenburska, wdowa po Xięciu Ernescie II. a matka obudwóch ostatnich Xiążąt Augusta i Fryderyka, tknięta apoplexyją, zeszła z tego świata w d. 15. Kwietnia w Genui. Była ona córką Xięcia Antoniego Ulrycha Sasko-Majninskiego, urodz. w d. 11. Września 1752, a od d. 20. Kwietnia 1804 wdową. Przeszło lat 20ścia mieszkała we Francyi i we Włoszech.

Według pism publicznych Król Jegomość Bawarski przed odjazdem swoim do Włoch potwierdził plan do wzniesienia twierdzy w Ingolsztadzie i około połowy bieżącego miesiąca wyruszyć miał tamże z Monachium techniczny batalijon, złożony z jednéj kompanii minerów i dwóch kompanij saperów, pod swoim szefem Baronem Reichlin-Meldeg, dla rozwinienia praktycznych i teoretycznych umiejętności. (*G. W.*)

Hamburg d. 27. Kwietnia.

Pszenica spadła nieco lubo bardzo mało w cenie, z powodu znacznego jéj w zeszłym tygodniu dowozu, a to, że odbyt tylko *pro consumo* miał miejsce. Gdańska, Elbląska i Królewiecka, po 93 do 105 talarów. — Pomorska, Rostocka i Wismarska 88 do 92 talar., Anhaltska biała 90 do 100 tal. — Magdeburgska 88 do 97 tal. — Szląska 88 do 100 tal. — z Marchii 92 do 96 tal. — Brunswicka 94 do 98 tala. — Meklemburgska 90 do 95 tal. — Holsztyńska czerwona i biała 85 do 98 tal. — Duńska 85 do 92 tal. — Wschodnio-Fryzyjska 80 do 86 tal.

Żyto spadło cokolwiek w cenie, już to dla dowozu, już i dla tego, że będące w składach, na sprzedaż wystawiają. — Rostockie i Wismarskie 86 do 90 tal. — Holsztyń: 80 do 90 tal. — Meklemburg: 80 do 90 tala. — Duńskie 80 do 83 tal. — Z Archangelu, Petersburga, Rygi i Libawy 80 do 86 tal.

Jęczmień, z powodu że czas potrzebowania go na słód już minął, nie miał kupców tylko na wewnętrzną potrzebę, niewiele i po zniżonych cenach. — Magdeburski i z Marchii 64 do 68 tal. — Meklemburgski 64 do 67 tal. — Holszt: 64 do 68 talar. — Anhaltski 64 do 68 talar. — Z okolic niższéj Elby ozimy i jary 56 do 66. — Duński 56 do 66. — Z Fryzyi wschodniéj 56 do 66 tal.

Owies. — Owsa kupiono cokolwiek po cenach notowanych, a to z powodu wiadomości ostatnią pocztą odebranych, które zdają się wskazywać, że dowóz tego produktu do Anglii za małą opłatą będzie dozwolony. — Meklemburski 54 do 60 tal. Holsztyń: 56 do 62 tal. — Z nad Elby niższej, Duński i z Fryzyi wschodniéj 45 do 56 tal.

Słód i Tatarka nie doznały zmiany. — Groch i Fasola miały odbyt, ale nie wiele znaczący. —

Co do Wyk, te z powodu spadnienia ich ceny w Anglii jako już po czasie siejby, i tutaj staniały znacznie, to jest 75 do 85 tal. — Rzepak mało ma odbytu po dawnéj cenie. — Kuchy rzepakowe 70 do 72, a Kuchy lniane 73 do 90 tal.

Królestwo Polskie.

Wyrok N. Cesarza i Króla, stanowiący urządzenie Sądu sejmowego i t. d.
(*Ciąg dalszy.*)

Art. 13. Po wykonanych przysięgach, Prezes nakaże ustęp, w czasie którego Prokurator jeneralny w obecności lub nieprzytomności Namiestnika i Ministrów, okazawszy akta śledztwa administracyjnego, przedstawi sądowi czyny, które były przedmiotem śledztwa, wymieni domniemanych sprawców z imienia, nazwiska, stanu, powołania, zamieszkania, i uczyni stosowne wnioski. Przedstawienie z wnioskami i spisem aktów administracyjnego śledztwa, złożoném będzie sądowi na pismie. Poczém Namiestnik, Ministrowie i Prokurator Izbę posiedzeń opuszczą. — Art. 14. Nie może sądzić sprawy i sam się wyłączyć powinien od jéj sądzenia, Członek sądu, który jest krewnym lub powinowatym oskarżonego, w stopniach art. 378 pod liczbami 1, 2, Kodexu postępowania cywilnego przepisanych.— Powód ten wyłączenia, ma być przez wyłączającego się na pierwszém zaraz posiedzeniu, po przeczytanych wnioskach Prokuratora, przedstawiony zgromadzonemu sądowi, do jego decyzyi.— Art. 15. Prokurator i obwiniony nie mogą wyłączać sędziów sejmowych. — Art. 16. Po załatwieniu czynności wyłączania, Prezes wyznaczy trzech, lub jeźli tego uzna potrzebę, więcej Senatorów w liczbie nieparzystéj, mających się trudnić instrukcyją sprawy, i poleci im, ażeby podług spisu przez Prokuratora złożonego, akta śledztwa wraz z dowodami od niego odebrali, i z odebranych pokwitowali. Poczém odroczy posiedzenie.

Dział III.
O obowiązkach ogólnych Prokuratora jeneralnego przy Sądzie sejmowym.

Art. 17. Prokurator jeneralny przy Sądzie sejmowym, obowiązany jest w ogólności, stawać przy zachowaniu form i ścisłém wykonaniu prawa. Może ón w każdym stanie sprawy czynić wnioski, jakie za potrzebne uzna. — Art. 18. Wnioski Prokuratora jeneralnego powinny być przez niego podpisane. — Czynione w czasie publicznéj rozprawy, zapisywać będzie pisarz w swoim protokole, a Prokurator je podpisze.— Art. 19. Prokurator jeneralny przy Sądzie sejmowym obowiązany jest dopilnować odesłania, wręczenia i wykonania zleceń delegacyi Sądu sejmowego, załatwiać czynności wstępne do sprawy należące, tak, iżby publiczne posłuchanie Sądu odbyć się mogło w dniu oznaczonym bez przeszkody, oraz domagać się wykonania decyzyi i wyroków Sądu sejmowego. — Art. 20. Wszyscy Prokuratorowie Nasi będą pod zwierzchnictwem Prokuratora jeneralnego przy Sądzie sejmowym, w tém co się tycze zleceń wydawanych przez niego, z powodu toczącej się w sądzie sprawy. — Art. 21. Prokurator jeneralny Sądu sejmowego i inni Prokuratowie wykonywający jego zlecenie, będą mogli żądać bezpośrednio pomocy wojskowéj.

Dział IV.
O instrukcyi sprawy przez delegacyją Sądu sejmowego uskutecznić się mianéj.

Art. 22. Utworzone akta śledztwa administracyjnego, wraz z dowodami i summaryjuszem, wręczone będą przez Prokuratora jeneralnego Senatorom do instrukcyi delegowanym; Prokurator wręczy im oraz listę osób przytrzymanych. Art. 23. Delegacyja, z przybraniem do trzymania pióra Pisarza Sądu sejmowego, wysłucha obwinionych, uzupełni, gdy tego uzna potrzebę, dawniejsze dowody, dawniejsze zeznania świadków, i zbierze nowe dowody, oraz wysłucha nowych świadków. Wydawać będzie decyzyje z toku instrukcyi wypływające, i doprowadzić obowiązaną jest dzieło instrukcyi do stopnia sądowéj dojrzałości. Nim przedsięweźmie jaki akt instrukcyi, lub czynność w postępie sprawy, zawiadomi wprzódy o nich Prokuratora jeneralnego, celem wysłuchania wniosków jego. — Art. 24. Prezydować będzie w delegacyi starszy podług zasiadania w senacie Członek. Protokóły, tudzież decyzyje delegacyi, podpisane będą przez wszystkich jéj Członków i Pisarza. W przypadku różności zdań, większość głosów stanowić będzie. Expedycyje wychodzić będą z podpisem samego Prezydującego i Pisarza. — Art. 25. W ciągu instrukcyi sprawy, Prokuratora powinnością jest, wyszukiwać dalsze ślady mogące prowadzić do przekonania o rzeczywistości przestępstwa, o niewinności lub winie tych, którzy przez poszlaki wskazanemi zostali jako przestępcy. Czuwać ón będzie, aby takowe ślady pominione nie były w instrukcyi. Może ón względem uzupełnienia tego co jeszcze dopełnionem nie zostało, jako też względem przedsięwzięcia nowych czynności z toku indagacyi wypływających, czynić stosowne wnioski. Prokurator może w każdym stanie instrukcyi przejrzeć akta, a wypisy z akt przez niego żądane, udzielone mu być powinny. — Art. 26. Delegacyja przedewszystkiem obowiązaną jest, kazać przed siebie przyprowadzić i wysłuchać osoby przytrzymane i wyrzec względem ich osa-

dzenia w domu badania, zachowując formalności artykułami 33. 34. 35. i 36. przepisane. — Art. 27. Delegacyja każe przed siebie przypozwać osoby, któreby jéj przez Prokuratora jeneralnego, lub innym sposobem wskazanémi były, jako mające wiadomość o przestępstwie, o które jeszcze wysłuchanémi nie były, albo których powtórne słuchanie okazałoby się potrzebném. — Art. 28. Świadkowie słuchani będą oddzielnie, i nie w przytomności obwinionego. Może być jednak obecnym przy słuchaniu świadków, Prokurator jeneralny i obrońca oskarżonego, przez niego wybrany lub wyznaczony z urzędu, stosownie do artykułów 41. 42. i 43. — Art. 29. Jeżeli niemożność stawienia się świadka zaświadczeniem lekarza udowodnioną będzie, delegacyja z grona swego wyznaczy jednego Członka, który uda się z Pisarzem do mieszkania tegoż świadka, dla przyjęcia jego świadectwa; może być jednak świadek chorobą złożony, lub zbyt odlegle mieszkający, wysłuchany przez Sędziego, którego do téj czynności delegacyja wezwie. — Art. 30. Jeżeli o to zajdzie żądanie, a nawet z urzędu, delegacyja mocą będzie delegować jednego ze swych Członków, celem udania się na miejsce, i zebrania tak przedmiotów które służyły lub przeznaczone były do popełnienia przestępstwa, jak tego wszystkiego co będzie mogło być uważaném jako przez nie zrządzone; nakoniec papierów i rzeczy, które mogą posłużyć do wykrycia prawdy, niewinności lub winy zaskarżonego. Delegowanemu będą assystować Prokurator jeneralny i Pisarz. Może delegacyja wykonanie tych czynności polecić innemu sędziemu w assystencyi Prokuratora i Pisarza miejscowych. Art. 31. Delegacyja trudnić się będzie instrukcyją sprawy nietylko tych obwinionych, którzy objętémi zostali w postanowieniu Naszém w skutku zwołania Sądu sejmowego wydaném, ale, na żądanie Prokuratora i tych, którzyby w ciągu instrukcyi wykrytemi zostali, jako wpływający do poszukiwanéj zbrodni stanu w sposobie przewidzianym w art. 21. 22. 24. 70. 71. 72. i 73. Kodexu karnego Królestwa Polskiego, albo, jako popełniający przestępstwa będące w styczności z tąż zbrodnią stanu, chociażby też przestępstwa same z siebie takowemi zbrodniami nie były. Delegacyja może kazać przed siebie przyprowadzić tych nowo odkrytych obwinionych, a nawet po ich przesłuchaniu i po uczynionych przez Prokuratora wnioskach, wydać rozkaz osadzenia ich w domu badania. — Art. 32. Będzie przy delegacyi Sądu sejmowego jeden lub więcéj domów badania dla umieszczenia w nich osób z rozkazu delegacyi aresztowanych. — Art. 33. Expedycyja rozka[zu] przyprowadzenia, będzie podpisaną przez prez[y]dującego delegacyi i pisarza, oraz opatrzona pie[-] częcią Sądu sejmowego. — Obwiniony ma by[ć] w rozkazie dokładnie opisany z imienia, nazwisk[a] ska, stanu, powołania, zamieszkania lub pobyt[u] tak, iżby względem jego osoby żadna nie mogł[a] zajść omyłka. — Art. 34. Osoba z rozkazu de[-] legacyi przyprowadzona, powinna być przez ni[ą] bez zwłoki wysłuchaną. — Art. 35. Rozkaz os[a-] dzenia w domu badania będzie prócz formalno[-] ści art. 33. przepisanych, zawierał w sobie nad[to] wymienienie czynu z powodu którego wydany został, i zacytowanie prawa, które sędziego do wydania takiego rozkazu upoważnia. — Art. [36.] Oryginalna expedycyja rozkazu przyprowadzeni[a] lub aresztowania, okazaną będzie oskarżone[mu] i zostawioną mu jego kopija. Przepis ten [bę-] dzie dopełnionym chociażby obwiniony już naw[et] był aresztowanym. — Art. 37. Jeżeli osoba prz[y-] prowadzona uniewinnioną będzie przez pierws[ze] śledztwo, wróconą jej zostanie natychmiast wo[l-] ność, za decyzyją Delegacyi i po wysłuchan[iu] wniosków prokuratora. Prokurator może wstrz[y-] mać wykonanie tej decyzyi, jeżeli zapadła niez[go-] dnie z jego wnioskami, lecz w takim razie o[bo-] wiązany jest zanieść oppozycyją do sądu Sej[mo-] wego, w przeciągu 24. godzin od daty odebr[ania] wzmiankowanej decyzyi. — Art. 38. Skoro de[le-] gacyia po wysłuchaniu osoby za jéj rozkazem p[rzy-] prowadzonéj, uznała potrzebę jéj aresztowa[nia,] sam tylko sąd mocen będzie wydać rozkaz wy[pu-] szczenia jéj na wolność, stósownie do przepis[u] artykułu 53. — Art. 39. Delegacyia uznawszy instrukcyia sprawy przez nią już jest dostatec[znie] wyczerpaną, wyznaczy termin do jéj zamknię[cia,] w którym, za przywołaniem oskarżonego, je[go] obrońcy i prokuratora jeneralnego, uskuteczni[one] być mają czynności procedurą karną przepis[ane.] Jeżeliby oskarżony lub jego obrońca albo pro[ku-] rator domagali się w jakim punkcie uzupełnie[nia] instrukcyi, a delegacyia uznała być ten punkt [wa-] żnym, przychylić się powinna do tego żąda[nia.] Summaryjusz akt przez pisarza sporządzony, [pod-] pisany będzie przez wszystkich stawających, p[rzez] delegacyją i pisarza. — Art. 40. Jeżeliby obwi[-] niony z rozkazu delegacyi w domu badania [osa-] dzony, w ciągu instrukcyi nie okazał się być w[in-] nym, a sprawa jego mogła być rozpoznaną [bez] związku ze sprawą innych współobwinionych, [de-] legacyia zamknąć może instrukcyją téj szczeg[ólnéj] sprawy, nie czekając zamknięcia instrukcyi [wszy-] stkich spraw.

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Druk Piotra Pillera.